

Focus op innovatie & arbeid

Werkbaar Werk 2004 - 2007- 2010

De werkbaarheidsgraad voor loontrekkenden is in Vlaanderen gestegen van 52,3% in 2004 naar 54,3% in 2010. Ten opzichte van 2007, toen de werkbaarheidsgraad 54,1% was, is de werkbaarheid in 2010 gelijk gebleven. Dat blijkt uit de resultaten van de werkbaarheidsenquête die Stichting Innovatie & Arbeid in het voorjaar uitgevoerd heeft.

Werkbaarheidsindicatoren

In 2010 is de werkbaarheidsgraad voor loontrekkenden met 2 procentpunt gestegen ten opzichte van 2004. Werkbaar werk wil zeggen dat men een job heeft die voldoende leermogelijkheden biedt, die goed te combineren is met het privéleven en dat men weinig of geen motivatie- of werkstressproblemen ervaart. De verbetering van de werkbaarheidsgraad is vooral toe te schrijven aan het feit dat meer werknemers (+ 4,4 procentpunt) een job hebben die voldoende leermogelijkheden biedt, dat meer werknemers gemotiveerd zijn (+ 2,1%) en dat de werk-privébalans voor meer werknemers (+ 1,2 procentpunt) in evenwicht is.

Tabel 1 Werkbaarheidsindicatoren Vlaamse arbeidsmarkt 2004-2010

werkbaarheidsindicatoren	niet problematisch				problematisch				acuut problematisch			
	2004	2007	2010	04vs10	2004	2007	2010	04vs10	2004	2007	2010	04vs10
	%	%	%		%	%	%		%	%	%	
psychische vermoeidheid	71,1	71,2	70,2		28,9	28,8	29,8		10,2	9,7	9,4	
welbevinden in het werk	81,3	81,9	83,4		18,7	18,1	16,6		8,0	7,9	7,5	
leermogelijkheden	77,4	80,1	81,8		22,6	19,9	18,2		8,4	7,3	6,6	
werk-privé-balans	88,2	89,2	89,4		11,8	10,8	10,6		3,1	2,4	2,3	

Leeswijzer: gele inkleuring wijst op een significante (Pearson) χ^2 ($p \leq 0,05$) en dus een statistisch betekenisvol verschil.

Op het vlak van werkstress is de situatie nagenoeg dezelfde gebleven als in 2004: bijna 3 op 10 werknemers heeft werkstress. Het aandeel van de werknemers met acute werkstress is wel significant afgenomen van 10,2% tot 9,4%. Op het vlak van werkbaar werk blijft werkstress, een probleem voor ongeveer 600.000 werknemers, duidelijk het belangrijkste knelpunt.

Werkbaarheidsrisico's

De werkbaarheid of de kwaliteit van een job krijgt vorm in een arbeidscontext waarin verschillende factoren een rol spelen. De werkbaarheidsenquête neemt zes sleutelfactoren onder de loep: de werkdruk, de emotionele belasting, taakvariatie, autonomie, ondersteuning door de leiding en de (fysieke) arbeidsomstandigheden.

Tabel 2 Risico-indicatoren Vlaamse arbeidsmarkt 2004-2010

risico indicatoren	niet problematisch				problematisch				acuut problematisch			
	2004	2007	2010	04vs10	2004	2007	2010	04vs10	2004	2007	2010	04vs10
	%	%	%		%	%	%		%	%	%	
werkdruk	69,0	69,4	69,1		31,0	30,6	30,9		12,8	12,5	12,3	
emotionele belasting	79,5	79,3	79,6		20,5	20,7	20,4		4,0	4,3	4,1	
taakvariatie	76,2	76,5	77,2		23,8	23,5	22,8		11,5	10,5	10,5	
autonomie	79,2	79,8	80,5		20,8	20,2	19,5		7,3	7,5	6,5	
ondersteuning leiding	83,9	84,0	85,2		16,1	16,0	14,8		6,1	6,2	5,4	
arbeidsomstandigheden	87,9	86,3	87,0		12,1	13,7	13,0		4,5	5,3	4,4	

Leeswijzer: gele inkleuring wijst op een significante (Pearson) χ^2 ($p \leq 0,05$) en dus een statistisch betekenisvol verschil.

Enkel op het vlak van taakvariatie, autonomie en ondersteuning door de directe leiding worden significante veranderingen opgetekend tussen 2004 en 2010. Het aandeel met extreem routinematig werk (taakvariatie acuut problematisch) is met 1 procentpunt gedaald. Ook voor autonomie en ondersteuning door de directe leiding is het percentage 'acuut problematisch' afgenomen met respectievelijk 0,8 en 0,7 procentpunt. Voor deze risicofactoren is ook het aandeel 'problematisch' met 1,3 procentpunt significant gedaald.

Het risico waar het grootste deel van de werknemers mee geconfronteerd blijft, is de hoge werkdruk. Voor ongeveer 3 op 10 werknemers is de werkdruk nog steeds problematisch.

De Vlaamse werkbaarheidsmonitor is een initiatief van de Vlaamse sociale partners en werd ontwikkeld door Stichting Innovatie & Arbeid met de financiële steun van VIONA en het Europees Sociaal Fonds.

Brussel, september 2010